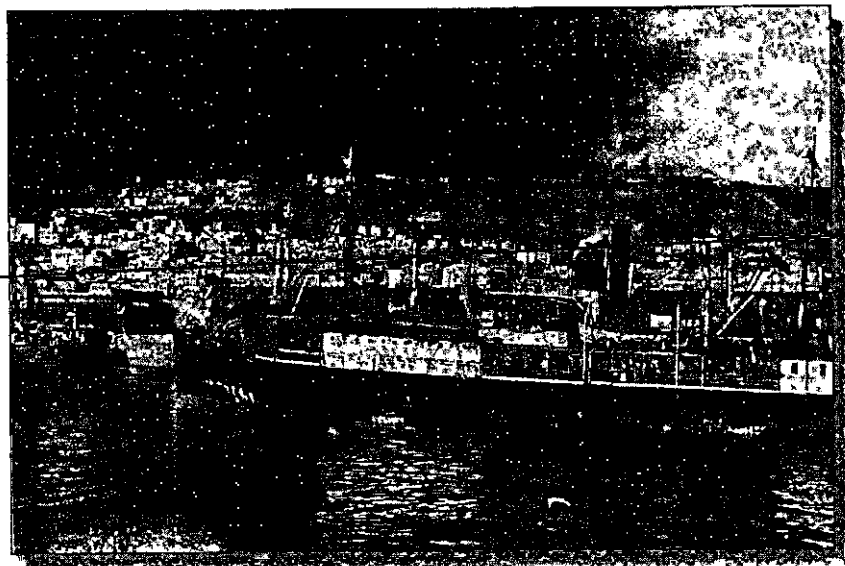

"מולדת" ("SAN FELIPE")

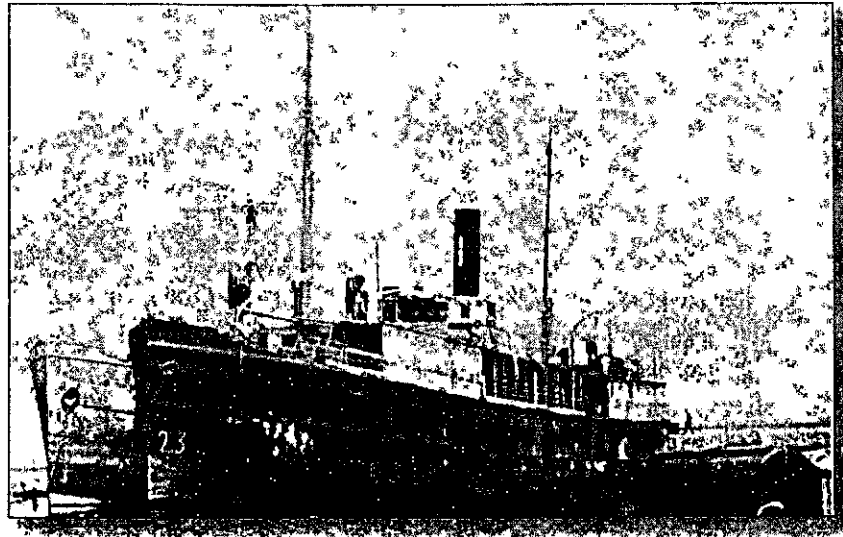
בעברה הייתה ספינת פיוררים בעלת תפוסה של 749 טון בדוטו, אשר נכנתה בשנת 1876 בשוודיה. שמה היה "SAN FELIPE".

בשנת 1947 נרכשה על ידי המוסד לעלייה, ולאחר הכנה דאשונית בשוודיה הובאה למרסיי לשם השלמת התאמתה להובלת מעפילים. מאחר שסירות הבטיחות שבה היו רחוקים מכרי לספק את הדרישות של התקנות הבין-לאומיות, נאלצה להפליג ממרסיי לנמל מרכזי פחות. ב-11 במרס הפליגה ממרסיי למפרץ קלווי (CALVI) שבקורסיקה, ושם המתינה להוראות כשבועיים. אחר כך הפליגה לגליפולי (GALIPOLI) שבדרום איטליה. היא העלתה שם על סיפונה שניים ממלווי המעפילים והפליגה למטפונטום (METAPONTUM), בצפון מפרץ טרנטו (TARANTO) שבדרום איטליה. כאן עלו עליה 1,568 מעפילים, רובם צעירים ממזרח אירופה. הספינה עגנה בים הפתוח והעלייה אליה בוצעה באמצעות סירות גומי.

ב-23 במרס 1947 לאחר חצות הפליגה הספינה לארץ ישראל. מפקדה היה איש פלי"ם, פגי גבר, שעמד בראש 5 מלווים נוספים ואלחוטאי ("גרעוני"). רב החובל והצוות היו ספרדים.

"מולדת" לפני ההפלגה

צילום: ל. קלוגר

"מולדת" בשוכר הגלים בחיפה

מקורות:

הדרי 1.1: "פליטים מנצחים אימפריה", עמ' 257, 419-418.
אהרוני ר.: "מוטות תורן", עמ' 118-117.

הספינה לא התאימה להפלגה בים גלי ולא למספר נוסעים כה רב. יציבותה הייתה בעייתית מן הרגע הראשון, והיה צורך להיפטר מכל תפץ מיותר הממוקם גבוה או על הסיפון. לכן הושלכו מיד לאחד ההפלגה רפסודות ההצלה אשר היו ממוקמות על הסיפון העליון. בכל זאת נטתה הספינה נטייה מסוכנת במשך כל זמן ההפלגה. למרות כל המאמצים ובעקבות צריכת דלק ומים הלכה הנטייה וגברה, עד שתדרו מים לתרד המכונות. מכונותיה של הספינה שותקו, וב-30 במרס, כשהייתה הספינה ליד קפריסין, נערך תיאום עם המטה בארץ והספינה קראה לעזרה.

"מולדת" נתגלתה על ידי מטוס בריטי בכר ב-29 במרס. לאתר קריאת המצוקה שלה התקרבו אליה המשתתות הבריטיות. אמנם המעפילים הוכנו להתנגדות להורדתם, אך בשל מצב החירום לא גילו התנגדות של ממש אלא התנגדות פסיבית בלבד. לספינות הבריטיות הועברו כמה מאות מעפילים, ו"מולדת" נגרדה לתיפה. המעפילים הודרו מהספינה ב-31 במרס. דובם נשלחו למתנה בקפריסין; הנשים ההרות והתולים נשארו בתיפה. אתרים מהמלווים תולצו בשלום, אתרים ובהם גם הצוות יצאו עם המגורשים לקפריסין ומשם חולצו בדרכים שונות.

ספרינו
2005

ר/ח הלל ירקוני

ספינות מעפילים מ-א' עד ת'

גוונים

הצילומים לקוחים מאוסף מוזיאון ההעפלה וחיל הים בחיפה, אלא אם כן מצוין אחרת

מסת"ב: 965-411-733-9 ISBN:

©

תשס"ה

2005

כל הזכויות שמורות

להוצאה ולמחבר

תל-אביב, רח' ברי-כוכבא 29

טל': 5283648

נסדר: "סדר צלם בע"מ" ת"א

דפוס: בני שאול